

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
PURA MAHARAJI AJOYUTHAYA PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE

หมอใหญ่กรุงเก่า : กำชับประชาชนเฝ้าระวัง “โรคมือเท้าปาก” ในเด็กเล็ก

นายพีระ อารีรัตน์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวว่า ในช่วงฤดูฝน สภาพอากาศเย็นและชื้น มักพบโรคมือเท้าปากระบาดในช่วงดังกล่าว ซึ่งเป็นโรคติดต่อที่พบมากในเด็กเล็ก โดยเฉพาะในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือศูนย์เด็กเล็ก เพราะหากมีเด็กป่วยอาจจะทำให้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไปยังเด็กคนอื่นได้ง่าย

โรคมือเท้าปากเป็นโรคติดต่อที่เกิดจากไวรัส พบบ่อยในเด็กทารกและเด็กเล็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี อาการของโรคมือเท้าปาก จะเริ่มด้วยมีไข้ต่ำๆ อ่อนเพลีย มีจุดหรือผื่นแดงอักเสบในปาก มักพบที่ลิ้น เหงือก และกระพุ้งแก้มทำให้เจ็บปากไม่ยอมทานอาหาร มักเกิดผื่นแดงซึ่งจะกลายเป็นตุ่มพองใสรอบๆ สีแดงที่บริเวณฝ่ามือ นิ้วมือ ฝ่าเท้า และอาจพบที่อื่น เช่น ก้น หัวเข่า ซึ่งตุ่มนี้มักไม่คัน แต่เวลากดจะเจ็บ ต่อมาจะแตกออกเป็นหลุมตื้นๆ อาการจะดีขึ้นและแผลหายไปใน ๗ - ๑๐ วัน

การติดต่อของโรคมือเท้าปาก ส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับเชื้อเข้าสู่ปากโดยตรง ติดต่อกันในช่วงสัปดาห์แรกของการป่วย โดยเชื้ออาจติดมากับมือหรือของเล่นที่เปื้อนน้ำลาย น้ำมูก น้ำจากตุ่มพองจากแผลหรืออาจเกิดจากการไอจามรดกัน ในระยะที่เด็กมีอาการทุเลาหรือหายป่วยแล้วประมาณ ๑ เดือน จะพบเชื้อในอุจจาระได้แต่การติดต่อในระยะนี้จะเกิดขึ้นได้น้อยกว่าในช่วงสัปดาห์แรกของการป่วย ตามปกติโรคมักไม่รุนแรงและไม่มีการแทรกซ้อน แต่เชื้อไวรัสบางชนิดอาจทำให้มีอาการรุนแรงได้ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กควรสังเกตอาการของเด็กอย่างใกล้ชิด หากพบมีไข้สูง ซึม ไม่ยอมทานอาหาร และน้ำดื่ม อาเจียนบ่อย หอบ แขนขาอ่อนแรง อาจเกิดภาวะสมองหรือกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ หรือน้ำท่วมปอดอาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต

โรคมือเท้าปากนี้ยังไม่มีวัคซีนป้องกัน แต่ป้องกันได้โดยการรักษาสุขอนามัย ผู้ปกครอง ครู หรือผู้ดูแลเด็กในศูนย์เด็กเล็ก ควรแนะนำและดูแลเด็กให้รักษาความสะอาด ตัดเล็บให้สั้น หมั่นล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำและสบู่ โดยเฉพาะหลังการขับถ่ายและก่อนรับประทานอาหาร รวมทั้งการใช้ช้อนกลางและหลีกเลี่ยงการใช้สิ่งของร่วมกัน เช่น แก้วน้ำ หลอดดูด ผ้าเช็ดมือ เป็นต้น สำหรับโรงเรียนและศูนย์เด็กเล็ก ต้องจัดให้มีอ่างล้างมือและส้วมที่ถูกสุขลักษณะ หมั่นดูแลรักษาสุขลักษณะของสถานที่และอุปกรณ์เครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ หากพบเด็กป่วยหรือสงสัยจะป่วยเป็นโรคมือเท้าปากในโรงเรียนหรือศูนย์เด็กเล็ก ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อควบคุมป้องกันไม่ให้เชื้อแพร่กระจายออกไปในวงกว้าง

นพ.พีระ อารีรัตน์ กล่าวต่อว่า ด้วยสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงในขณะนี้ มีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเชื้อโรคได้เป็นอย่างดี จึงฝากเตือนผู้ปกครองรวมถึงครูหรือผู้ดูแลเด็กในศูนย์เด็กเล็ก ให้หมั่นสังเกตอาการของเด็กว่ามีอาการดังที่กล่าวมาหรือไม่ หากมีควรให้เด็กหยุดพักรักษาตัวที่บ้านประมาณ ๑ สัปดาห์หรือจนกว่าจะหายเป็นปกติ หากมีอาการรุนแรงต้องรีบพาไปโรงพยาบาล หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใกล้บ้านทันที